

А. М. Авраменко

Омельченко Марія Василівна

ОМЕЛЬЧЕНКО Марія Василівна (04. 08. 1874, слобода Бондарева Богучар. пов. Воронеж. губ., Росія – 1946, Прага) – журналістка, видавець, громадська діячка. Дружина Г. Омельченка. Закін. С.-Петербур. університет (1908). Учителювала на Кубані, обіймала посаду наглядачки жін. прогімназії в м. Анапа (нині Краснодар. край, РФ, 1909–10), дир. Кубан. жін. вчител. семінарії (станція Полтавська, 1915–17). Брала участь у рев. виступах проти більшовиків, у роки воєн. дій 1918–20 була урядовцем мін-ва освіти уряду Кубані, інструктором соц. опіки. Від 1920 жила в еміграції. Продовжила освіту в Карловому університеті (Прага; звання проф.). Часто виступала з лекціями про істор. та культурні зв'язки між укр. та чеським народами, брала участь у громад. та наук. зібраннях, представляючись українкою з Кубані. Голова Укр. жін. союзу в Чехо-Словаччині (1926–27), почес. чл. Товариства кубан. письменників та журналістів (1934), чл. 16-ти чеських та укр. т-в. Спільно з чоловіком заснувала видавництво «Чесько-Українська книга» (1928), разом із чешкою М. Грдлічковою – ж. «La Femme Slave» (1938). Співпрацювала з болгар. часописом «Женски гласъ» (видавали від 1902), з коломий. ж. «Жіноча доля» (1925–39), де публікувала розвідки про громад. жін. рух у слов'ян. народів – «Українські жіночі організації в Чехо-словаччині» (1926, ч. 2), «Жіночий рух у Болгарії» (1927, ч. 1), жін. питання – «Т. Масарик і його погляди на жіноче питання» (там само, ч. 6), знайомила з діяльністю українок за кордоном – «Млада Липовецька та її “Ukraine”» (1932, ч. 11). Редагувала в часописі розділ «Зі слов'янського жіночого світу» (1935–36), «З чужого жіночого світу» (1937–39), представляючи визнач. жінок – чеську сенаторку Ф. Памішкову, словацьких письменниць О. Шольтесову та філософа К. Атанасієвич, ред. вид. «Нова сила» Б. Смолержову-Чапкову (1936) та ін. О. – дописувачка журналів «Нова хата», де опублікувала нарис про С. Русову, з якою неодноразово зустрічалася у Празі (1931, ч. 7/8), а також «Дзвони», де надруковано її ст. «Англійський жіночий роман» (1933, ч. 11). На сторінках зх.-європ. періодики вміщували її матеріали про відомих укр. діячів, зокрема про О. Кобилянську в словен. часописі «Ženský svět» (1928, ч. 11; у цьому ж році статтю передруковано в болгар. «Женски гласъ» і югослав. «Ženský list»). Авторка розвідок «Вибір фаху», «Соціальна опіка над молоддю в ЧСР» (обидві – 1925), «Шкільництво на Кубані» (1927), «Česko-ukrajińske styky» (1928), монографії «Т. Г. Масарик» (1931), праці франц. мовою «Слов'янська жінка» (1934), один із розділів якої був присвяч. українкам.

Рекомендована література

1. 60-ліття української журналістки // Дзвони. 1934. Ч. 12;
2. Ювілей п. проф. Марії Омельченко // Жін. доля. 1935. Ч. 2.

Бібліографічний опис:

Омельченко Марія Василівна / А. М. Авраменко // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2022. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-75292>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).